

TRGOVSKI LIST

ČASOPIS ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO IN

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Gradišče štev. 17/1. — Dopisi se ne vračajo. — Štev. pri čem
Naročnina za ozemlje SHS: letno D 60.—, za pol leta D 30.—, za četrt leta D 15.—, mesečno D 5.—

Ljubljani 11.953. — Štev. telefona 552.
— Plača in toži se v Ljubljani

LETO V.

LJUBLJANA, dne 11. maja 1922.

ŠTEV. 56.

Zahvala Njega Veličanstva Kralja slovenskemu trgovstvu.

Zveza trgovskih gremijev in zadrug v Ljubljani je prejela na udanostno brzojavko, ki je bila odposlana s III. vse-slovenskega trgovskega shoda v Celju sledečo zahvalo:

Kancelarija Njegovog Veličanstva Kralja.

Beograd, 3. V. 1922.

Savezu trgovačkih udruženja in zadruga Ljubljana.

Po najvišjem nalogu Njegovog Veličanstva Kraljevoj Kancelariji je čast izjaviti Savezu toplu zahvalnost Njegovog Veličanstva Kralja na izraženoj odanosti prilikom trećeg sveslovenskog trgovačkog sleta.

Po naredbi šefa kabineta
Punomoćnog Ministra
Sekretar: K. Krstić I. r.

Poslovanje Narodne banke.

Pritožbe glede reševanja prošenj za nabavo inozemskih valut za nakup blaga proti podružnici Narodne banke v Ljubljani, postajajo vedno pogostejše. Trgovske korporacije, ki so predvidevale te kalamitete, so ukrenile vse možne korake, da se izognejo škodam, ki nastanejo vsled zamudnega poslovanja Narodne banke, vendar skoro brez uspeha.

Prvi korak za razbremenitev podružnice Narodne banke v Ljubljani je bil, da je gremij trgovcev v Mariboru skupno s tamošnjimi bankami in drugimi organizacijami zaprosil pri generalnem inšpektoratu finančnega ministrstva v Beogradu za dovoljenje, da bi podružnica Narodne banke v Mariboru za svoje okrožje samostojno reševala devizne prošnje in da bi se v ta namen imenoval krajevni devizni odbor.

Na to prošnjo sta dospeli dve rešitvi od generalnega inšpektorata in sicer z istim podpisom. V prvi rešitvi se naznanja gremiju, da se je Narodni banki v Mariboru že izdalo dovoljenje za reševanje deviznih zadev in par dni pozneje pa je dospela druga rešitev, da se prošnji ne more ustreči, ker Maribor ni predviden v pravilniku o deviznem prometu.

Industrijski krogi so uvidevši vso nemožnost poslovanja po Kumanudjevih naredbah intervenirali z deputacijo Zveze industrijcev v Beogradu in so po daljši borbi dosegli, da se za uvoz surovin daje trimesečno generalno dovoljenje na podlagi odobritve trg. in obrtniške zbornice za nakup potrebnih deviz. Seveda ta prva naredba ni zadostovala, ker rabijo industr. podjetja razen surovin tudi stroje, mazila, olja, kemikalije in polfabrikate, brez katerih je obratovanje nemogoče. O tej zadevi je intervenirala trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani in je bilo na njeno inicijativo dovoljeno izdavanje generalnih uverenj tudi za stroje in obratna sredstva ter polfabrikate. Izdale so se v ta namen potrebne tiskovine, prvo revizijo prošenj je prevzela Zveza industrijcev, zbornica je sestavila predpisani odbor treh članov in s tem je bila situacija za industrijo kolikor toliko urejena,

Težja pa je bila situacija za trgovce. Zastoj pri Narodni banki je nastal takoj prve dni po izdavanju Naredbe, ker devizni odbor še ni bil od ministrstva potrjen in ker je bilo mnogo vprašanj glede postopanja odbora v posameznih konkretnih vprašanih nerešenih, se je moralo čakati na navodila generalnega inšpektorata.

V enem oziru zadene krivda tukajšnje podružnice Narodne banke, da ni preko dnevnega časopisja informirala interesente o vseh podrobnostih in formalnostih, na katere je treba pri sestavi prošenj paziti in kakšne priloge je k njim dodati. Ker je to opustila, si je nakopala podružnica Narodne banke nebroj informativnih vprašanj in povzročila, da so bile vlagane prošnje nezadostno opremljene in pomanjkljivo sestavljene.

Devizni odbor je deloval dopoldan in popoldan in ko se je stvar razvila tako daleč, da je obvladal situacijo, pa manipulativni aparat Narodne banke ni več odgovarjal in ta povzroča danes trgovcem velike škode. Kakor smo informirani, je podružnica zahtevala opetovano in telegrafično, da se ji za izvrševanje deviznih poslov prideli potreben perzonal. Centrala Narodne banke pa nato ni ničesar ukrenila.

Prvo, kar bi bila morala podružnica Narodne Banke v tej situaciji napraviti, ko je bil Beograd namenoma pustil popolnoma na cedilu, je bilo seči po samopomoči. Ako bi bilo ravnanje Narodne banke v tem oziru iskalo sporazuma s trgovskimi krogi, bi ga bilo našlo. To je bila dolžnost Narodne banke in s tem bi bila lahko olajšala situacijo sebi in celokupnemu trgovstvu.

Ona pa se je postavila na enostavno birokratsko stališče, ki pričakuje vedno rešitve od zgoraj, in hoče sedaj s tremi osebami obvladati situacijo. Posledica tega je, da čakajo ljudje po dva do tri tedne na rešitve prošenj, da morejo plačevati stojnine, ležarine, da trpijo škodo na kurzih razlikah, da imajo nepotrebne stroške z urgencami in kar je najvažnejše, da izgubljajo dragocen čas, ki je za trgovca in podjetnika, po starem, še vedno resničnem pregovoru, zlato.

Na tem praktičnem vzgledu zopet najbolje vidimo, da se vse naredbe pri nas razbijejo na popolnoma nesamostojnem aparatu, ki jih ima izvrševati. Naši redakciji se dnevno naznanjajo pritožbe, da se priloge iz ene prošnje zamešajo v drugo, da se prošnje po desetih dneh vračajo nerešene, da se prošnje rešijo le deloma, da stranke ne morejo dobiti nobenih informacij o veljavnih formalnostih, da je osobje banke osorno napram strankam itd., brez konca.

Dolgo smo čakali in upali, da bo vodstvo Narodne banke vendarle uvidelo, da tako ne gre in ne more naprej. Toda zaman. Vse dosedanje akcije so bile več ali manj brezuspešne.

Zveza trgovskih gremijev je opozorila na ta položaj generalni inšpektorat, ki pa je do sedaj le deloma ugodil njenim zahtevam s tem, da je naročil deviznim odborom, naj rešujejo prvenstveno one prošnje, ki se tičejo blaga, ki je že dospelo na ca-

rinarnice, da ne bo moralo trgovstvo plačevati po nepotrebnem ležarine.

Tudi carinarnice so tolmačile naredbo glede uverenj o že plačanem blagu vsaka drugače. Mariborska carinarna je carinila poš. pakete brez uverenj, medtem ko je ljubljanska v svoji ozkoprsnosti ali nagajivosti zahtevala uverenja, tako, da se je nabralo okrog sedem vagonov paketov, na katere so stranke zaman čakale. Tako je velikonočno sezijsko blago bilo dostavljeno za cel mesec prepozno, šele potem, ko se je morala napraviti nova energična akcija za rešitve pri generalni direkciji carine.

Vtis imamo, da se naši izvrševalni upravni organi trudijo in direktno tekmujejo v tem, kako bi delali naši trgovini večje ovire, in ji povzročili večje nepotrebne stroške ter jo prisilili na nereelna pota.

Keynes o gospodarskem položaju.

Angleški ekonomist I. M. Keynes, ki se je po pariški mirovni konferenci proslavil s svojimi spisi o svetovnem gospodarskem položaju, se je zopet oglašil.

Keynes je bil kakor znano, član angleške delegacije na mirovni konferenci in je kot strokovnjak zastopal angleško finančno ministrstvo. Postavil se je bil po robu pretiranemu finančnemu obteževanju Nemčije, ker je bil prepričan, da Nemčija ne bo mogla izpolniti zahtev zmagovalcev. Ker se pa mirovna konferenca ni strinjala z njegovimi nazori, je odstopil in napisal obširno knjigo, v kateri je podrobno napisal svoje nazore o načinu, kako naj bi se vzpostavilo svetovno narodno gospodarstvo. Ta knjiga je po svoji izvirnosti vzbudila silno zanimanje v krogih ekonomistov in celo Lenin jo je v neki svoji knjigi omenil, izražajoč svoje odobravanje nekaterim Keynesovim načelom. Keynes je hipoma postal znamenita oseba in gledali so nanj, kakor na človeka, ki prinaša nekaj luči v sedanjo splošno načelno zmešnjavo.

Njegova najnovejša knjiga ni prinesla novih misli, marveč dela vtis, da je Keynes napravil nekaj korakov nazaj. Vkljub temu se nahaja v njegovem najnovejšem spisu dokaj odstavkov, ki jih je vredno prečitati.

V letu 1920. — piše Keynes — so angleški delavci delali manj, a bili so bolj plačani, kakor pred vojno. Zato so se jim pogoji življenja zboljšali. To se je zgodilo v času, ko je vojna požrla bogastvo angleškega naroda in so se zgubili prihranki enega rodu. Višanje delavskih plač in pomnožitev kapitalističnih dobičkov ne more torej odgovarjati zboljšanju položaja narodnega gospodarstva, temveč je šlo na račun valute. Kadar je veljava denarja zelo spremenljiva, postaja vedno težavnejše razlikovanje med kapitalom in dobičkom. Če prodaj blago, ki si ga kupil po sto funtov, po sto in dvajset, ni še s tem rečeno, da si zaslužil dvajset funtov. Kajti v tem trenutku prodaje ima znesek 120 funtov morda manjšo vrednost, nego jo je imel za časa nakupa znesek 100 funtov. Zato ne moreš vedeti, nisi li v

tem slučaju uničil celo del kapitala.

Kdor v taki dobi nalaga svoje prihranke v obligacije, delnice itd., izgublja radi padanja valute velik del svojega premoženja. Na podlagi tega prihaja Keynes do zaključka, da se morajo znižati delavske plače, da bo mogoče napraviti red v narodnem gospodarstvu.

Razen tega priporoča angleški ekonomist povratek k gospodarskemu liberalizmu. Povečati je treba davke na mrtva bogastva, to je taka, ki ne igrajo nikake vloge v narodnem gospodarstvu in zmanjšati davke na produktivna bogastva (industrijo itd.) Seveda bi bil Keynes v ne mali zadregi, ako bi moral določiti prvo in drugo skupino bogastev.

Dalje se Keynes poteguje za splošno razorožitev. Jako lep ideal, ki pa ostane neizvedljiv, dokler se ne spremeni splošni gospodarski sistem. Slednjič priporoča Keynes še znižanje porodov, s tem hoče reči, da je preveč ljudi na svetu. Morda nam bo Keynes v eni svojih knjig nasvetoval, naj se vsi tisti, ki hočejo pomagati pri rešitvi gospodarske krize, obesijo. —

Žalostno gospodarsko stanje Trsta.

Trst, nekdanj tako cvetoče pristanišče na jadranskem morju, hira pod italijansko vlado počasi, a sigurno in se bolj in bolj približuje popolnemu gospodarskemu propadu. Statistike o njegovem gospodarskem razvoju govore več kakor bahato in prešerno divjanje fašistovskih tolpa. Nadvse zanimiva je v tem oziru poslednja številka Bolletino della Camera di Commercio, ki prinaša naslednje podatke:

Promet leta 1921.

a) Promet po železnici:

Leta 1921: uvoz 6,650.697 mtc, izvoz 7,370. — mtc, skupaj 14,021.041 mtc. Leta 1920: uvoz 7,325.967 mtc, izvoz 8,997.183 mtc, skupaj 16 milijonov 323.156 mtc.

b) Promet po morskem potu:

Leta 1921: uvoz 11,386.527 mtc, izvoz 3,523.286 mtc, skupaj 14 milijonov 909.813 mtc. Leta 1920: uvoz 11,836.658 mtc, izvoz 2,908.459 mtc, skupaj 14,745.117 mtc.

c) Celokupni promet:

Leta 1921: uvoz 18,037.224 mtc, izvoz 10,893.630 mtc, skupaj 28 milijonov 930.854 mtc. Leta 1920: uvoz 19,162.652 mtc, izvoz 11,905.642 mtc, skupaj 31,068.267 mtc.

Tej statistiki je pridejan sledeč komentar:

Celokupni trgovski promet v letu 1921 znaša torej 28,930.854 mtc napram 31,069.267 mtc v letu 1920. — Promet v tem letu komaj malo prekaša promet iz leta 1919 in predstavlja le 47 odstotkov celokupnega prometa v letu 1913, ki je znašal 61 milijonov 472.746 mtc.

Vzroki tega nazadovanja prometa, ki je še v prvem polletju 1920 obetal vse najboljše, so itak znani vsem in ne potrebujejo kake posebne ilustracije. Splošna kriza, ki je leta 1920 zavladala po celem svetu, se je v prihodnjem letu še bolj zaostri-la in razširila, zelo ovirala razvoj vseh panog narodnega gospodarstva in zatrla sploh vsako energijo. Pri-

pomniti je treba, da so slične razmere vladale po vsem svetu. Da pa so se razmere Trsta razvijale neprimerne slabše kakor drugod, je krivo predvsem to, da je med svetovno krizo prišel v povsem nov položaj in je moral pri tem dosti bolj občutiti rane in posledice svetovne vojne kakor katerokoli drugo italijansko mesto.

V tem letu je zopet pričel oživljati promet z nekaterimi predmeti, kakor na primer promet s češkim sladkorjem, ki se je preko Italije zopet izvažal predvojnimi odjemalci na vzhodu, na drugi strani promet s kavo, ki so jo preko Trsta ponovno pričeli uvažati v srednjo Evropo. V tem posredovanju z vzhodom izkazuje statistika prav zadovoljiv razvoj. Ves promet z vzhodom je leta 1919 dosegel komaj višino 300.000 mtc, leta 1920 je že dosegel višino 900.000 mtc in je pozneje nenadoma poskočil na 2.180.602 mtc (1.068.738 uvoza in 1.111.864 izvoza). Z ozirom na predmet in trg, ki ga to blago potrebuje, je bil to zelo važen moment.

Če raziskujemo gibanje prometa sploh, vidimo, da gre ves minus (2.137.413) na račun prometa po železnicah in da je pomorski promet celo narastel za 164.694. Sicer pa sta uvoz in izvoz precej enako in sorazmerno trpela.

Najbolji je bil mesec januar, za njim pa marec, ko je bilo na trg pripeljanega skoraj 3 milijone mtc blaga. (Dalje prihodnjic.)

Pokrajinske obrtne razstave I. 1922.

V drugi polovici letošnjega polletja se vršita dve važni obrtni razstavi, in sicer v Mariboru in v Celju.

Prireditve celjske obrtne razstave je bila sklenjena že lani in se vrši povodom 30 letnice obstoja občeslovenskega obrtnega društva v Celju, ki si je pridobilo za strokovno organizacijo slovenskega obrtništva na Štajerskem in za njegov gromni napredek nevenljivih zaslug. Obrtna razstava v Celju se vrši od 12. do 22. avgusta t. l., in sicer v vseh prostorih mestne osnovne šole v Celju, kjer je na razpolago skupno 5780 kvadratnih metrov razstavnega prostora. Udeležba na tej razstavi ni omejena samo na celjsko okrožje, marveč se je kot razstavljalec lahko udeleži vsak obrtnik, industrijalec ali trgovec iz naše države. Po dosejanjem načrta bo obsegala sledeče skupine obrtov: a) gradbeno, b) kovinarsko, c) usnjarsko, d) oblačilno, e) lesno, f) živilsko in g) domačo obrt, in sicer razen izdelkov tudi pripadajoče skupine orodja. Poleg tega bo obstojal samostojen industrijski, trgovski in kmetijski oddelek. Pripravljalna dela vodi Razstavni odbor v Celju. Prijavni rok, ki je bil prvotno določen do 1. maja 1922, se je podaljšal. Cene razstavnih prostorov

variirajo po legi od 20 do 50 dinarjev za kvadratni meter. Za razstavo vlada med gospodarskimi krogi v celi Sloveniji veliko zanimanje in bo razstava gotovo v polni meri izpolnila pričakovanja prirediteljev.

V Mariboru prireja agilno Slov. obrtno društvo v času od 8. do 17. septembra pokrajinsko obrtno razstavo. Slovensko obrtno društvo v Mariboru je že lani priredilo I. obrtno razstavo, katera pa je bila omejena le na lokalno udeležbo obrtnikov iz Maribora. Že ta lanska prireditve je pokazala kolike praktične važnosti za naše obrtništvo so razstave, ki je predočila obiskovalcem predmete in izdelke, o katerih niti najboljše informirani niso vedeli, da se izdelujejo v naših krajih.

Letošnja povečana prireditve v Mariboru bo posvečena predvsem povzdigi naše domače industrije in obrti, ki naj nudi obiskovalcem informativno sliko nabavnih virov, spričevalo sposobnosti našega domačega dela in podjetnosti. Razstava se bo vršila v vseh prostorih Götzove dvorane in postranskih prostorov, ki merijo okrog 2000 kvadratnih metrov, dalje v prostorih Narodnega doma z okrog 1000 kvadratnih metrov. Za zgradbo paviljonov in za razstavo na prostem bo po potrebi na razpolago vrt deklishe meščanske šole in dijaškega doma. Kot samostojen oddelek prireditve se vrši istočasno vrtnarska razstava v dvorani »Kazine«. Udeležba na razstavi je dovoljena samo producentom, torej obrtnikom in industrijcem. Čas je bil nalašč zbran tako, da bo udeležencem II. ljubljanskega vzorčnega sejma, ki se vrši od 2. do 12. septembra t. l. omogočen tudi posej mariborske obrtne razstave. Najboljši dokaz velikega zanimanja za razstavo je to, da se je že na predčasni oklic priglasilo okrog 800 udeležencev, kar jamči popoln uspeh prireditve. V dosejanjem razporedu je predvidenih šest skupin, in sicer a) oblačilna, b) aprovizacijska, c) stavbinska, d) lesnoobdelovalna, e) kovinska in f) ostale obrti.

Udeležba na razstavi je pogojena s tem, da mora imeti udeleženec bivališče na ozemlju bivše Štajerske, Prekmurja ali pa mežiške doline. Po dosejanjih prijavah je videti, da vlada za razstavo posebno v industrijskih krogih zelo živahno zanimanje. Prijavni rok je določen do 15. maja. Najemnina je določena s 50 Din. za kvadratni meter. Pokroviteljstvo razstave je prevzel pokrajinski namestnik Ivan Hribar.

Obe prireditve se je prvotno smatralo kot izraz nekega separatizma ali kampanilizma, vendar se je izkazalo, da ta domnevanja niso bila točna in da je zdrav pojav, da naše obrtništvo vseh strok podar revijo svojega dela, znanja, dovršenosti, konkurenčnosti in stremljenja na takih pokrajinskih razstavah. Prireditve ljubljanskemu sejmu ne more

škodovati, nasprotno pa je gotovo, da bi se bil marsikdo rad udeležil ljubljanske prireditve, ki je imela mimogrede povedano tudi drug značaj, vendar so ga velika oddaljenost in znatni stroški odvrnili od tega.

Naše pokrajinske razstave bodo nedvomno mnogo pozitivnega prinesle za tehnični napredek naših obrtov, za poglobitev novih stikov z odjemalci raznih pokrajin naše države, za organizacijo nakupa in prodaje, povišanje konkurenčne močnosti in tekmovanja ter za splošno moralno cenitev domačega dela, tihega napredka in stremljenja po gospodarski osamosvojitvi od inozemstva, ki je daleč od krika ulice in brezvsebinskih fraz. Medtem ko v Nemčiji že pada uspeh in zanimanje za razstave in sejme, ker so že davno izvršili svoje poslanje, prihajamo pri nas šele k temu, da s temi prireditvami gradimo našemu obrtništvu, trgovstvu in podjetništvu široko pot širom naše države v novo bodočnost. Pri nas bo potreba, da se še vrsto let vršijo zaporedoma pokrajinske razstave, da se nudi prilika medsebojnega praktičnega, gospodarskega spoznavanja in vzajemnosti, ki je najsigurnejša vez na pota naše gospodarske konsolidacije.

Nakup deviz.

(Konec.)

V primeru pod 3. se predlagajo prošnje tako kot v primeru pod točko 2., samo da morajo biti vse priložene fakture overovljene od trgovske zbornice dotične dežele, ali pa od tamošnjega našega konzulata. V fakturi mora biti točno naznačeno, kdaj da se mora plačilo izvršiti. Ako je namreč plačilo blaga pogojeno v naprej (kar mora biti razvidno iz overovljene fakture), izda odbor odobrenje, da se takoj kupi deviza, sicer pa izda odobrenje glaseče se na čas, za kateri je plačilo pogojeno.

V primeru pod 4. je po rešenju generalnega inspektorata ministrstva financ od 7. 2. 1922, I br. 2956 predložiti prošnjo istotako na devizni odbor »Narodne banke« s prepisom »Avizac«, za katerega pravilnost jamči prosilec, nakar se mu odobri nakup devize. V roku 15 dni mora dotičnik predložiti z nekolokupno vlogo originalne račune, tovorni list itd. in tako opravičiti že izdano dovoljenje.

Odbor izdaja rešitve prošenj v vsakem primeru, tudi če odkloni prošnjo. Prosilec ugodno rešene prošnje dobi dovoljenje za nakup devize v dveh izvodih (original in prepis). To dovoljenje predloži kateremu koli pooblaščenemu zavodu, ki prekrbi prosilcu potrebno devizo, kar potrdi zavod na odobrenju, izdancem od deviznega odbora.

Pri uvozu blaga predloži uvoznik to odobrenje (oba izvoda) carinarnici skupno s carinsko deklaracijo. Cariniki potrdijo na originalu in prepisu

odobrenja, da je blago uvoženo. Carinarna vrne original odobrenja uvozniku, prepis pa deviznemu odboru pri Narodni banki. Na ta način opraviči prosilec izdano odobrenje odnosno kupljeno devizo.

Dinarje za v inozemstvu kupljeno robo more trgovec ob predložitvi fakture plačati pri kakšni naši banki v tuzemstvu za račun inozemca. To fakturo je treba potem, ako roba še ni došla, predložiti odboru, ki jo, ako je zadoščeno predpisu točke 6 rešenja Ministarskega Saveta od 25. 2. 22, D br. 1957, potrdi; to potrdilo je potrebno radi carinjenja robe. Dinarje za kupljeno robo nakazati v inozemstvo je zabranjeno. Treba je marveč prositi pri odboru za odobrenje za nakup protivrednosti v valuti (ki jo je treba označiti z zneskom) dežele, iz katere je roba naročena; odobrenje služi za carinjenje. Za oba primera treba odboru predložiti prošnjo, kolekovano s kolkom za 2 Din.; predložene fakture je treba kolekovati s koleki po 50 par, za vsako rešenje pa priložiti kolek za 5 Din.

Brez odobrenja deviznega odbora je dovoljena privatnim osebam enkrat na mesec nabava devize ali valute pri kakšnem pooblaščenem zavodu v iznosu do 500 francoskih frankov ali protivrednosti v drugemu novcu; treba pa za to policijske legitimacije. Istotako morejo potniki dobiti na uradno vidirani potni list vsoto do 3000 francoskih frankov odnosno protivrednost, ter razen tega smejo vzeti seboj 3000 Din. Za večje vsote je potrebno dovoljenje Ministrstva financ.

Splošne pripombe. Opozarja se:

1. Izpričevala o izvozu se ne priznavajo kot dokaz sklenjene kupčije. Prav tako ne samo vidiranje faktur po pristojni zbornici. Treba marveč izrecno potrdilo zbornice, da je v fakturi označena kupčija dejansko sklenjena.

2. Če je blago že ocarinjeno, je treba predložiti izvirne carinske listine, opremljene s potrdilom o plačilu carine.

3. Ako dobi stranka odobritev za plačilo v dinarjih, se more to odobrenje glasiti samo za plačilo v dinarjih v tuzemstvu, ne more pa se disponirati s temi dinarji v inozemstvu.

4. Tudi, ako je blago že plačano, neuvoženo ali pa uvoženo in ne carinjeno, mora imeti uvoznik od deviznega odbora dovoljenje za uvoz, ne da bi mu bilo treba nakupiti devizo.

5. Za industrijska podjetja velja jo glede nakupa deviz — za plačilo surovin, polusurovin, strojev in strojnih delov, koksa in premoga proti naknadni predložitvi overovljenih faktur določila rešenja ministrskega sveta I. br. 1957 z dne 25. februarja 1922 in rešenja gen. inspekt. ministrstva financ I. br. 4728 z dne 30. marca 1922. Ugodnosti, ki jih dovoljujejo ta rešenja industrijalcem, se morejo glede koksa in premoga po-

Podlistek.

Naša industrija in obrt

(5. nadaljevanje.)

V Bosni in Hercegovini se pridelava letno okrog 18.000 vagonov češpelj, jabolk in hrušk 4500 do 12.000 vagonov in orehov 15 do 200 vagonov. Od tega se izvozi v svežem stanju češpelj 900 vagonov, ostalega sadja 400 do 1200 vagonov in orehov pa 10 do 120 vagonov. V predelanem stanju se eksportira 150 do 2200 vagonov suhih češpelj; suhih jabolk in hrušk 20 do 250 vagonov in povidla (pekmeza) 50—600 vagonov.

Češplje se sušijo v Bosni v brčanskem, gračanskem, gradaškem, tužlanskem in tešanskem okraju, deloma tudi v bijelinskem in zvojniškem okraju. V produkciji češpljevega povidla je najbolj zastopan bijelinski okraj. Jabolka so najboljše kvalitete iz fočanskega kraja, in sicer jesenska. V Bosni obstojajo dve moderno urejene tovarne za predelavo sadja in sicer »Pehar« d. d. v Alipašinem mostu in »Bosna« d. d. v Sijekovcu pri Bosanskem Brodu.

V Hercegovini so najglavnejše sadjerejske vasi Ostrožac, Lisičić, Rama, Jablanica in Konjice, ki ležijo vsa v dolini Neretve. Ta sadjarski kraj prideluje hruške, jabolka, kostanje, črešnje in marelice. Iz tega kraja se pošilja sadje v Sarajevo in v Split, vendar se v inozemske države ne izvažajo. Iz Ostrošca se izvozi okrog 400 vagonov sadja letno. Ti kraji so nenavadno plodoviti za raznovrstno sadje in bi lahko služili za intenziven izvoz.

Razen zgoraj navedenih se nahajajo v Bosni in Hercegovini še drugi rodovitni kraji za sadjerejo. Sadni vrt drž. nasadov meri v D. Hrgovih pri Gradačcu 6,5 hektarov, v Konjici 12 ha in v Goraždi 6 ha.

V Dalmaciji se producira višnje (maraske), rožiči, smokve, narevi in mandlji. Pridetek višnje znaša okrog 1000 vagonov letno. Izvažale so se v suhem stanju malo namočene v morski vodi v sodih in sicer preko Splita, Makarske in braških luk. Iz teh višenj se pridobiva v tu- in inozemstvu sloviti liker maraskino.

V Dalmaciji se producira znatna količina rožičev in smokv, ki se po večini v suhem stanju izvažajo. Man-

deljev in narev se pridelava mala množina proti temu, kar bi se lahko pridelalo. V Dalmaciji se nahajajo za sadjerejo zelo ugodni kraji, in sicer je otok Lopud zelo ugoden za citrone, dalje kraji in otoki od Gruža do Stola in sicer Trstevo, Orošac, Zaton, Šipan, Kilomota, Dub, Rijeka, Župa itd. Ravnotako rodi dubrovniška Reka najboljše breskve. Dalmacija bi bila izredno ugodna za zgodno sadje kakor črešnje, višnje, marelice, breskve itd., v katerem bi lahko glede kvalitete in zgodne produkcije konkurirala italijanskemu in francoskemu sadju v tuzemstvu ter v Nemčiji in Madžarski.

Sadje v Srbiji in sicer češplje se pridelava v užiškem, čačanskem, kragujevaškem, rudniškem, beograjskem, valjevskem, podrinskem in moravskem okrožju. Češplje so se izvažale sveže in suhe, kakor tudi v pekmez predelane. Od češpelj se je proizvajala tudi slivovica. Sveže sljive so se izvažale iz postaj glavne srbske proge, pekmez se je izdeloval v krajih ob državnih cestah, suha sljiva se je pridelovala v vseh krajih in žganje ravnotako povsod, najbolj pa v oddaljenih sljivarskih krajih.

Izvoz suhih sljiv in pekmeza je vršel do 7.20 milijonov dinarjev letno.

Najboljša so užiška jabolka, in sicer iz račanskega in moravskega okraja, ki so se izvažala v inozemstvo. Najboljše hruške so topliške iz vzhodnih-južnih pogorij Jastreba. Najboljše grozdje za eksport je smederevsko. Maline so najboljše iz okolice Čačka, Vrnjaca in Zaječarja. Borovnice rastejo v užiškem okrožju. Od njih bi se dalo izdelovati specialno vino.

V novopridobljenih oblastih Srbije je za sadjerejo posebno ugodna okolica Nove Varoš za maline, okolica Prijepolja (posebno vas Sandžik) za vse vrste sadja, posebno jabolka; okolica Giljana za vse sadje; dolina Ibra od Mitrovice in dolina Banjske reke; Tetovo in Gostivar imajo slovita izvozna jabolka; Ohrid z okolico za vse sadje in mandlje; Struga in Poreč za domači kostanj; Veles za breskve in marelice; Tesan za jabolka; Kavadarce-Negotin za grozdje; Stip za marelice itd.

Velika ugodnost ni bila niti najmanj izkoriščena radi agrarnih odnošajev. Po ureditvi agrarnih odnošajev in uvedbi državnih sadnih vrtov

služiti tudi veletrgovine s koksom in premogom.

6. Stranke se v lastnem interesu pozivljajo, da pravočasno vlagajo prošnje in ne čakajo, da dospe blago na carinarnico.

Brzoveznike

THE REX CO., LJUBLJANA.

Izvoz in uvoz.

Dovoljen izvoz iz Rumunije. Rumunski ministrski svet je dovolil izvoz jaje, mlečnih hranil, salami, rogate žirvine, svinj, čebule in krompirja. Zabrana izvoza surovih kož in povolnega mesa je še v veljavi.

Narodno gospodarske zadeve. Trgovina.

Proračun trgovskega ministrstva ter ministrstva za šume in rude. Na finančnem odboru se je razpravljalo o proračunu ministrstva za trgovino in industrijo. — Novi proračun znaša 47.336.606.41 Din. Nadalje se je črtal povišek za okroglih 6 in pol milijonov Din. Tako, da znaša proračun ministrstva za trgovino in industrijo 40.688.995 dinarjev. Prihranki, ki so se dosegli, znašajo približno en milijon dinarjev. Nadalje je finančni odbor razpravljal o proračunu ministrstva za šume in rude, ki znaša 218.456.610.40 Dinarjev. Od te svote se je črtalo 6.557.194.10 dinarjev.

Nemška zunanja trgovina v marcu. Po podatkih nemškega statističnega urada je znašal v marcu uvoz 26.4 milijone metrskih stotov v vrednosti 22.9 milijarde mark a izvoz 21.5 milijonov metrskih stotov v vrednosti 21.3 milijarde mark. Proti februarju je narasla vrednost uvoza za 10.9 milijarde, a izvoz za 6.8 milijarde mark.

Švica in zagrebški vzorčni sejem. O priliki zagrebškega vzorčnega sejma namerava pripraviti švicarski konzulat v Zagrebu več javnih predavanj s filmi.

Industrija.

800 % dobička papirne industrije. Tvorica papirja Goldbach v Draždanah, ki ima glavnico 1.155.000 mark, izkazuje preteklo leto 800 % čistega dobička, to je nad 9 milijonov mark.

Poljedelska razstava v Pagi, Češko-slovaška poljedelska zveza uprizaro od 13. do 17. maja razstavo, ki obeta živahen obisk.

Denarstvo.

Zabrana lombardiranja češkoslovaških kron v inozemstvu. Bančni urad češkoslovaškega finančnega ministrstva je zabranil denarnim zavodom nabavo tujih deviz potom lombardiranja češkoslovaških kron v inozemstvu.

Carina.

Carinska odprava vzorčnih pošiljav inozemskih razstavljalcev na II. orientalnem sejmu v Bratislavi. — Mini-

strstvo financ v Pragi je z odlokom z dne 20. aprila 1922, št. 424/5106 v sporazumu s trgovinskim ministrstvom zopet dovolilo, da blago prihajajoče iz inozemstva kot vzorci za II. orientalni sejem v Bratislavi od 9. do 16. julija t. l. obmejni carinski uradi poukažejo brez uvoznega dovoljenja na glavni carinarski urad v Bratislavi, ker bode odpravljeno poptom vpisnega postopanja. Obmejni carinski uradi so bili o tem obveščeni. Daljše informacije daje interesentom konzulat ČSR.

Promet.

Podaljšanje belokrajinske železnice. Ministrstvo saobračaja je podaljšalo dan predkoncesijo za zgradbo železnice Črnatelj - Vinica - Bosiljevo - Ogulin na nadaljno leto.

Poštni promet na Koroškem se ustavi. Podjetniki poštinih voženj na Koroškem so sklenili, da s 15. majem ustavijo vožnje, ker ne morejo doseči od poštnege erarja primernega zboljšanja plač.

Železniška konferenca za tovarni promet. V kratkem se sestane konferenca delegatov Francije, Belgije in Luksemburga na eni strani ter Ogrske in naše države na drugi strani radi uvedbe direktnega tovarnega prometa med imenovanimi državami. Kraj, kjer se bo vršila konferenca, še ni določen.

Telefonska centrala. V Št. Pavlu pri Preboldu se je otvorila z dnem 6. maja telefonska centrala.

Albanija v svetovni poštini zvezi. Po sporočilu ministrstva za pošto in brzojav je pristopila Albanija k svetovni poštini zvezi ter je priznala vse dogovore in pogodbe, ki so bile sklenjene v Madridu dne 30. novembra 1920. Zato se smatrajo vrednotnice in znamke albanske poštne uprave tudi v Jugoslaviji za veljavne.

Paketni promet s Poljsko. Sporazumno s poljsko pošto upravo je s 1. majem otvorjen paketni promet med našo kraljevino in republiko Poljsko. Za kraje v Poljski se sprejemajo paketi do teže 10 kg in z označeno vrednostjo do 1000 zlatih frankov. Težna pristojbina za pakete do 5 kg je 22.50 Din., za pakete od 5 do 10 kg pa 38.50 Din.

Iz naših organizacij.

Gremij trgovcev v Ljubljani opozarja vse one svoje člane, ki so upravičeni volilci v pridobinske komisije, ki se bodo vršile dne 28. t. m. da poteče reklamacijski rok dne 15. t. m. Pozivljajo se torej vsi člani gremija, da do tega dne vpogledajo pri kr. davčni administraciji v Ljubljani v navadnih uradnih urah, če so pravilno vpisani v volilne imenike.

Gremij trgovcev v Ribnici naznanja, da se bodo v nedeljo, dne 28. maja 1922 od 8. do 13. ure vršile volitve v pridobinsko komisijo pri davčnih uradih v Kočevju, Ribnici in Velikih Laščah. Volili bodo vsi trgovci, obrtniki in taki, ki plačujejo kak obrtni davek. Izvoliti nam je treba v celem kočevskem okraju 10 rednih članov in 10 na-

2. podpiranje racionalne zgradbe sadnih vrtov in sadjereje v onih krajih, kjer se je samoniklo razvilo;

3. snovanje sadnih vrtov za sadike bodisi državnih ali privatnih z državno podporo;

4. snovanje sadjarskih šol v Velešu, Valjevu, Petrovaradinu, Konjici itd., ki bi služile študiji in napredku sadjarskih krajev in tudi kot vrtovi sadik za boljše obdelovanje sadja.

5. podpiranje naselitve naših daljninskih sadjerejev v naših sadnih krajih, ki so gojili sadje in trgovali s sadjem v Kaliforniji;

6. podpiranje zgradb zadružnih sušilnic, sadnikov, hladilnic za sadje in tovarov za sadne konzerve;

8. razširjenje znanja o sadjereji, konzerviranju sadja in predelavi sadja bodisi potom knjig, tečajev bodisi potom potnih učiteljev;

9. omogočanje izvoza sadja in sadnih izdelkov;

10. razširjanje znanja o reji poznih vrst jabolok in izdelovanju jabolčnika.

(Dalje prih.)

mestnikov, ki nam bodo odmerjali obrtno davke. Stvar je zato zelo važna in bolj gospodarskega kakor političnega pomena. Podpisani gremij sklicuje zato vse trgovce, obrtnike in plačevalce tega davka na sestanek, ki se vrši dne 21. maja 1922 ob 1. uri popoldne v salonu A. Podboj »Pri Cenetu« v Ribnici št. 25. Na tem sestanku se bomo posvetovali, katere može bomo izvolili in postavili v našem političnem okraju kot kandidate. Skupen nastop je zelo važnega pomena in za vsakega posameznika potreben.

Dobava, prodaja.

Prodaja starih vojaških tovarnih vozov in posameznih delov istih. Komanda Dravske divizijske oblasti v Ljubljani naznanja, da se bo vršila v času od 15. do 20. maja t. l. vsak dan ob 9. uri dopoldne pri Ubojnem slagalištu na ljubljanskem polju licitacija starih vojaških tovarnih vozov in posameznih delov istih. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Razno.

Razredna loterija. V četrtek 4. maja se je pričelo v Beogradu žrebanje srečk 5 razreda V. kola državne razredne loterije. Žrebanje traja do 24. t. m. Glavne dobitke tega žrebanja bomo pričeli.

Zgradba državnih železniških delavnic v Ljubljani. Trgovska in obrtniška zbornica in Ljubljani je posredovala pri ministrstvu saobračaja v zadevi pospešitve del za zgradbo državnih železniških delavnic v Ljubljani, za katere je bil predviden kredit 4 milijonov dinarjev v investicijskem programu 7 odstotnega notranjega posojila. Ministrstvo saobračaja je obvestilo zbornico, da je dalo v to svrhu v tekočem računskem letu od celokupnega zahtevanega kredita v znesku 3.260.000 dinarjev, ki ga je v to svrhu zahtevala zagrebška direkcija kot prvi obrok 2.470.000 dinarjev in da bo ostanek v znesku 790.000 dinarjev dalo v prihodnjem računskem letu na razpolago.

Učila kot vojna odškodnina. V prosvetnem ministrstvu se je vršila konferenca oddelnih načelnikov. Namen tej konferenci je, izdelati načrt, ki naj določi, koliko in katera učila naj se zahtevajo od Nemčije na račun vojne odškodnine. Ta učila se potrebujejo za ljudske in meščakške šole ter učiteljska v onih pokrajinah naše države, ki so trepele vsled vojne.

Žatee. (Hmeljski trg.) Kupčija počiva. Cene stalne. V marcu se je izvozilo iz Češkoslovaške hmelja v cellem 6096 starih centov (po 50 kg), in sicer: v Nemčijo 2150, v Francijo 1186, Belgijo 962, Avstrijo 666, Zedinjene države 386, Rumunijo 162, Brazilijo 134, Argentinijo 104, Bolgarsko 22, Italijo 80, Madžarsko 2, Nizozemsko 16, Norveško 76, Jugoslavijo 32, Špansko 44, Švedsko 8, Švico 56, Anglijo 30 starih centov, skupaj torej 6096 proti 2992 starim centom v februarju. Izza početka zadnje hmeljske sezije, t. j. od 1. septembra t. l. pa do 31. marca t. l. se je izvozilo iz Češkoslovaške v cellem 35.954 starih centov, a uvozilo se je 20.638 starih centov.

Cene mleku v Gradcu. Od 10. maja bo stal 1 l mleka pri mestni aprovizaciji v Gradcu K avstr. 500.—

Plugi iz Nemčije. Naša reparacijska komisija v Wiesbadnu je obvestila poljedelsko ministrstvo, da nam bo Nemčija v najkrajšem času dobavila iz naslova reparacijske odškodnine še 8000 plugov.

Svetovna produkcija petroleja. Svetovna produkcija petroleja je znašala v letu 1921. 759.030.000 ameriških barel (amerikanski barel drži 42 galon, a galona 3.785 m³). V letu 1920. pa je znašala svetovna produkcija 694.854.000 barel. Leto 1914 pa 400.483.489 barel. Produkcija petroleja je padla v Rusiji od 67.020.522 barel l. 1914. na 28.5 milijonov barel leta 1921. — V Rumuniji je padla produkcija od 12.826.579 barel v l. 1914 na 8.380.000 barel v letu 1921., v Galiciji od nad 5.000.000 barel v letu 1914. na 3.665.000 barel v letu 1921. Da je produkcija petroleja večja, je to za sluga Severne Amerike.

Novo elektrotehnično podjetje v Mariboru. V Mariboru je pričela z obratovanjem družba z o. z. »Akkumulator«, ki izdeluje stabilne akumulatorje za razsvetljavo v tovarnah in v večjih podjetjih in stabilne materije, katere montira s svojimi strokovnimi delavci, na zahtevo lahko na licu mesta.

Neka tvrdka v Trstu želi trgovskih zvez s tvrdkami, ki bi se zanimale za olje za izdelovanje margarina, dalje za loj, čreva in lepilo za mizarje. Naslov dobe interesenti v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Tržna poročila.

Žitni trg. V Vojvodini so bile zadnje dni cene žitu sledeče, pšenica 1460, ječmen 1200, kornuza 1125, pšenična moka (št. 0) 2080 K. — Tendence nejasna.

Trgovci, industrijalci, ali ste že kaj darovali za

TRGOVSKI DOM!
Prispevke sprejema:
„Trgovski dom, Ljubljana“
Gradišče 17.

Borza.

Zagreb, devize: Berlin 23.50—24, Beograd 51—52, Milan 367.50—370, London 306—309, London ček 302 do 308, Newyork 68—69, Pariz 620—625, Praga 133.25—134, Švica 1325—1350, Švica ček 1300—1325, Dunaj 0.82 do 0.83, Budimpešta 9—9.25, Varšava 0—2.10. Valute: dolarji 67—68.50, avstrijske krone 0.86, češke krone 130—131, 20 kronski zlatniki 200, napoleonatori 200, lej 48—50, švicarski franki 1290 do 1300, lire 355—360.

Jadranska banka 310—315. Ljublj. kreditna banka 227—233. Slov. eskomptna banka 0—170. Ljublj. strojne tovarne 0—205. Trbov. prem. družba 255—260.

Beograd, devize: Berlin 23.30, Budimpešta 9.20, Bukarešt 50, Italija 360, London 305, Newyork 68, Pariz 520, Praga 134, Švica 1330, Dunaj 0.83. Valute: francoski franki 514.50, dolarji 67.25, češke krone 132.10.

Curih: Berlin 1.78, Newyork 5.18, London 23.02, Pariz 47.02, Milan 27.65, Praga 9.90, Budimpešta 0.64, Zagreb 1.90, Varšava 0.13, Dunaj 0.0625, avstr. krone 0.065.

Pridatke za Nat. Reg. blagajne

kontrolne trakove, šekovne zvitke, barvo itd. dobavlja ANTON RAVHEKAR, Ljubljana, Pred. Kofjfo 20. Glavna zal. pridakov NRK.

Lesene žeblice za čevlje

izacluje

Tovarna lesenih žeblic

Ivan Seunig ml.

Tacen pod Šmarno goro pri Ljubljani.

Veletrgovina

A. Šarabon

v Ljubljani

priporoča

Špecerijsko blago

raznovrstno žganje

moko

in deželne pridelke

raznovrstno rudninsko

vodo,

Lastna pražarna za kavo

in mlin za dišave

z električnim obratom.

Ceniki na razpolago.

OFICIJELNI ŠPEDITERJI „LJUBLJANSKEGA VELIKEGA SEMNJA“

Ljubljana, Maribor, Beograd,
Zagreb, Rakek, Trst, Wien.
Raznovrstne spedicije.

BALKAN

d. d. za mednarodne Transporte.

Reekspedicije. - Preselitve s
pohištvenimi vozovi. - Zacari-
nanja, carinska agentura.

Za daljno prodajo

Diana, francosko žganje.

Velika in stalna zaloga po originalnih tovarniških cenah
pri tvrdki FRANC GULDA v Mariboru.

Na veliko in malo!

Priporočamo p. n. trgovcem in obrtnikom najcenejši nakup potrebščin za krojače, čevljarje, šivilje, sedlarje, razne sukance, vse spadajoče orodje, žlice (kavine in čajne), toaletne potrebščine brivsko milo, palice in kravate, srajce, gumbe. Najboljše šivalne stroje za rodbinsko rabo in obrt v vseh opre- mah: „GRITZNER“, igle, olje, posamezne dele za vse sisteme šivalnih strojev in koles.

Josip Petelinc,
Ljubljana

Sv. Petra nasip šte. 7.

Esence za žganje in likerje:

Cognak, Hrušov (Kaiserbiennen),
Rum - koncent., Rum - kompos.,
Vanile, Kumnov.

Sadne arome za brezalk. pijače:

Malinova, jagodova, jabolčna, ci-
tronova, oranžna, vanilova- aroma.

Esenci za kandite in sladčice.

Sadni eteri v treh različnih kon-
centracijah z primesjo umetnih
eterov.

Sadni sok:

Malinovec la. z raf. sladkorjem,
Citronov sirup z » » »
Oranžni » » » »

Po najnižjih dnevnih cenah priporoča:

Tovarna sadnih sokov, esenc itd.

Srečko Potnik, Ljubljana,

Metelkova ul. 13, vis a-vis Belg. voj.

Na drobno!

Na debelo!

Vse vrste usnja: boks, ševro, črni
in barvani, prodaja trgovina usnja

J. MARCHIOTTI, LJUBLJANA

Sv. Petra cesta šte. 30.

Slovenska trgovska delniška družba v Ljubljani.

Poziv k subskribciji novih delnic.

Redni občni zbor Slovenske trgovske delniške družbe v Ljubljani je sklenil dne 18. marca t. l. zvišati delniško glavnico

od K 5.000.000 — na K 8.000.000 —

z izdajo

7500 novih delnic à K 400 — nom.

pod sledečimi pogoji:

1. Dosedanji delničarji imajo pravico prevzeti na podlagi dveh starih delnic eno novo à K 440 — prištevisi 5% obresti od nominalne K 400 — od 1. januarja 1922 do dneva vplačila.

2. Novi delničarji dobe delnice po kurzu K 480 —, prištevisi 5% obresti od nominalne K 400 — od 1. januarja 1922 do dneva vplačila.

3. Delnice druge emisije participirajo na čistem dobičku za leto 1922.

4. Nove delnice se bodo izročile proti vrnitvi začasnega potrdila podpisovateljem takoj po končani subskribciji.

5. Reparticijo delnic za nove delničarje si pridržuje upravni svet.

6. Podpisovanje delnic nove emisije se vrši od 10. do 31. maja 1922, in sicer pri:

a) Slovenski trgovski delniški družbi, Ljubljana, Resljeva cesta št. 22, in njeni podružnici, skladišče Rakek; b) Slovenski eskomptni banki, Ljubljana in pri vseh njenih podružnicah, in sicer: Novo mesto, Rakek, Slovenji gradec in njeni menjalnici v Ljubljani, Kolodvorska ulica.; c) Trgovski banki d. d., Ljubljana, Beethonova ulica št. 10, in njeni podružnici v Mariboru.

7. Delnice se bodo izdajale v komadih à 1, 5 in 25 delnic.

Naša družba posluje špeciálno v kolonijalni in špeciérski stroki samo na debelo. Ima svoje poslovne prostore in skladišča v lastni hiši, Resljeva cesta šte. 22 blizu glavnega kolodvora. Vzdržuje tudi veliko skladišče na Rakeku in sicer s špeciérskim, kolonijalnim blagom ter deželimi pridelki.

Delokrog družbe postaja čimdalje večji, poslovanje se je že dosedaj razvijalo povsem povoljno, a v bodoče se utegne razviti tako, da sedanja sicer visoka delniška glavica nikakor ne bo zadoščala.

Zato je potrebno, da se udeleži sleherni stari delničar pa tudi sploh vsak trgovec na deželi podpisovanja novih delnic, da bo v bodoče naša zaloga tako bogata in tako raznovrstna, kakor si želijo to naši trgovci delničarji

V LJUBLJANI, dne 4. maja 1922.

Upravni svet Slovenske trgovske delniške družbe v Ljubljani

Tel. št. 261 in 413. - Brzjavni naslov: „Banka“, Ljubljana.

Delniška glavica 50.000.000 K. - Rezervni zaklad 45.000.000 K.

Ljubljanska kreditna banka

LJUBLJANA, Stritarjeva ulica 2. se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.

Podružnice: Celje, Gorica, Kranj, Maribor, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

„Textilia“ trgovska in industrijska d. d., Ljubljana Krekov trg 10

Delniški kapital K 12.000.000 —

Telefon 177.

Brzjavke: „Textilia“

Telefon 177.

Največja zaloga češke

in angleške manufakture.

Samo na debelo!

Samo na debelo!